

Motion till riksdagen

1989/90: A609

av Pär Granstedt (c)

Muslimernas situation

I Sverige finns det ca 80 000 invandrare från länder som kan betraktas som islamiska. De är sinsemellan bärare av olika språk- och kulturella traditioner. De tolkar inte heller alltid sin religion på samma sätt.

De kommer till ett land som kallas sekulariserat eller kristet beroende av vem man talar – men det är en stor del av Sveriges befolkning som inte längre är medveten om sin kulturs kristna rötter. Invandraren är oftast mer medveten om sambandet mellan sin religion och sin kulturs yttringar. Men de muslimska invandrarna är inbördes splittrade i olika religiösa, politiska, och religiös/politiska grupper. Vi kan ha svårt att se de olika grupperna och vi har svårt att ta till oss en alltför främmande yttring av religiös och politisk verksamhet.

Våra muslimska invandrare, till 60 % under 30 år, har som regel kommit för att stanna. De har samma skyldigheter och rättigheter som alla svenskar, med undantag av värnplikten om de inte har blivit svenska medborgare. Som politiker har vi ett ansvar att se till att de lagar vi är med om att framarbete också kan efterlevas praktiskt. Detta gäller i allra högsta grad även lagen om religionsfrihet. Vad innebär ordet religionsfrihet för våra invandragrupper om vi inte också samtidigt tillförsäkrar dem en möjlighet att utöva sin religion enskild och i grupp? Det statliga stödet till invandrnans trossamfund via SST har långt ifrån ökat varken med takten av flyktingströmmen eller takten av andra bidrags storlek. Det kan inte vara meningen att invandrnans samfundsbidrag skall vara beroende av om ett svenskt frikyrkosamfund tappar medlemmar och på sikt får minskat statligt bidrag.

Av de ca 80 000 muslimer som tagit sin tillflykt till Sverige av olika skäl, är 63 000 organiserade i något av de tre godkända riksförbunden, SMuF, FIFS eller ICUS. Av naturliga skäl med koncentration kring storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö.

Islam har av hävd varit bärare av religiös-, politisk- och social kultur. Allt inflätat i vartannat och nästan inte skiljaktiga. Få muslimska länder lyckas med konststycket att bli en sekulariserad stat.

Den unga generationen som växer upp behöver tillgång på kulturcentra som tillgoser alla dessa tre aspekter. Någon form av Allaktivitetshus där hela familjen kan vara tillsammans under ett och samma tak. Om inte förståelsen av de djupa religiösa rötter som islam kultur har kan ges vidare till nästa generation, växer de upp i ett kulturellt vacuum. Den unge invandraren står

ofta inför en dubbel uppgift: att förklara sin kulturs många sidor till mer eller mindre nyfikna utanförstående och att ta emot och ge vidare sin kultur till nästa generation. Ofta visas den kulturella vilsenheten först när de unga bildat egna familjer och barnen kommer med sina frågor. I brytpunkten mellan dessa två uppgifter växer en ny kulturförståelse fram på båda sidor kulturgränsen. Kultur blir något man ifrågasätter. Grundförutsättningen för detta kulturmöte är att de självklara religiösa ritualerna som sitter djupast i den religiösa kulturen tillgodoses. På så sätt frigörs energi till att förändra det i kulturen som måste och som kan förändras för att den skall överleva utanför den egentliga grundkulturkretsen.

Det är viktigt att vi i det svenska samhället försöker bereda utrymme för muslimernas grundläggande kulturella behov. Dit hör bl.a. följade

- deltagande i fredagsbönen på de större orterna, där det inte är långt till närmaste bönelokal.
- tillgång till bönelokal på större arbetsplatser, med många muslimska arbetare. En muslim är som bekant förpliktad att be 5 gånger om dagen oberoende om han eller hon arbetar i Sverige eller inte.
- Ledighet vid Ramadans första och sista dag samt vid den stora Offerfesten "Beyram" som infaller två månader efter Ramadan och varar i tre dagar. Då dessa infaller på vardagar går den helgen ofta spårlöst förbi – trots att det är en stor helg för muslimerna.
- Möjlighet t ex genom märkning att undvika grisprodukter i t ex emulgeringsmedel eller andra produkter med animaliskt fett.
- Rätt för de kvinnor som av religiösa skäl vill bära slöja "Hicab" att avbildas så på ID kort, och inte tvingas att på offentlig plats som skett, ta av sig och visa sitt huvud bart. Det finns postkontor där man inte ens godkänner att kvinnan bär hicab trots att hon har det på kortet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar uppmana regeringen att, i samverkan med muslimska organisationer och arbetsmarknadens parter, försöka åstadkomma regelsystem på arbetsplatser och i offentliga sammanhang som respekterar muslimernas religiösa sedvänjor i den utsträckning de inte strider mot svenskt rättsmedvetande.

Stockholm den 25 januari 1990

Pär Granstedt (c)